

CERTIFIERAD
FN-SKOLA

FN-förbundet
UNA SWEDEN

Aktion FN för Globala målen

elevmaterial

INNEHÅLL

VAR MED I AKTION FN.....	3
AKTION FN FÖR GLOBALA MÅLEN.....	4
10 FAKTA OM KLIMATARBETET.....	5
FÖRDJUPNING: KLIMATARBETE PÅ HEMMAPLAN.....	7
MATERIAL.....	10

VAR MED I AKTION FN

Aktion FN är en aktion som görs av FN-elevföreningar på FN-skolor fyra gånger per år. Aktion FN ger FN-elevföreningar chansen att sprida information och skapa engagemang för FN och en bättre värld.

Genom Aktion FN är er skola med och uppmärksammar och stödjer FN:s arbete samt bidrar till ett bättre samhälle lokalt och globalt. Aktionerna synliggör även er förening på skolan och är ett bra tillfälle att värva fler medlemmar till er FN-elevförening.

Till varje Aktion FN finns förslag på aktiviteter på skolan, material att använda till dem, samt förslag på fördjupning i det aktuella ämnet.

Har ni frågor? Kontakta oss på skolenheten via FN-förbundets hemsida: <https://fn.se/om-oss/organisation/personal/>

Aktion FN läsåret 2020/21

För Globala målen – inför FN-dagen	vecka 42	skickas ut vecka 38
För mänskliga rättigheter – inför MR-dagen	vecka 49	skickas ut vecka 46
För jämställdhet – inför kvinnodagen	vecka 10-11	skickas ut vecka 6
För fred	vecka 19	skickas ut vecka 14

AKTION FN FÖR GLOBALA MÅLEN

Klimatfrågan har aldrig varit viktigare. Vi behöver minska utsläppen drastiskt för att undvika en klimatkatastrof. Och vi behöver göra det nu! På FN-förbundets senaste kongress beslutade vi att vi ska arbeta mer med klimatfrågan. Vi vill ha era röster i det arbetet för att se till att vi tillsammans uppnår ett så bra arbete som möjligt! Var med och uppmärksamma klimatfrågan på er skola och påverka vårt gemensamma klimatarbete.

Vad? En utställning och ett quiz för att uppmärksamma klimatfrågan på skolan samt en digital enkät för att samla in ungas åsikter om hur vi gemensamt ska arbeta med klimatfrågan.

Varför? För att skapa engagemang för klimatfrågan och en hållbar framtid.

När? Inför FN-dagen den 24 oktober

Hur?

Häng upp den utskickade affischserien på en synlig plats på skolan. Till utställning finns även en tipsrunda som ni hittar på portalen för FN-skola: <https://fn.se/portalen> Lösenord: indien. Tips! Lotta ut tygkassen *Reduce Reuse Recycle* som pris till de som deltagit i tipsrundan. Ni hittar tygkassen i paketet som skickades ut till skolan inför aktionen.

Marknadsför utställningen och den digitala enkäten *Höj rösten för klimatet* med hjälp av marknadsföringsaffischen och sociala medier-kitet på portalen för FN-skola. Häng gärna upp marknadsföringsaffischen även i anslutning till utställningen då en QR-kod på denna leder besökarna direkt till enkäten. Passa även på att sätta upp i närheten av utställningen en inbjudan till nästkommande möte med FN-elevföreningen, se tips på tema för mötet under rubriken *Fördjupning: Klimatarbete på hemmaplan*.

10 FAKTA OM KLIMATARBETET

1. **1992 beslutade FN om [klimatkonventionen](#)**, United Nations Framework on Climate Change, UNFCCC under konferensen Earth Summit i Rio de Janeiro. 195 länder skrev under den och den trädde i kraft 1994. Det första årliga mötet Convention of the parties, COP1 hölls 1995.
2. **Parisavtalet** är ett avtal som hör till klimatkonventionen. [Parisavtalet](#) beslutades 2015 och har som mål att höjningen av världens medeltemperatur inte ska överstiga 2 grader, med sikte på 1,5 grads höjning. De länder som skrivit under avtalet ska lämna in nationella åtgärdsplaner, National Determined Contributions, NDC. Vart femte år sker avstämning av de inlämnade åtgärdsplanerna för att se om de räcker för att nå målen i Parisavtalet.
3. **Under COP 26 2021** ska en uppföljning av de uppdaterade nationella åtgärdsplanerna ske. Sverige gör inte en egen åtgärdsplan utan ingår i EU:s åtgärdsplan. EU skickade 2020 in en uppdaterad plan med målet att senast 2030 minska utsläppen av växthusgaser med minst 55 procent jämfört med 1990 och vara klimatneutrala till 2050.
4. **Den 17 september 2021** publicerade FN:s klimatorgan UNFCCC en uppdaterad [rapport](#) där information från de senaste nationella åtgärdsplanerna finns med. Rapporten slår fast att de åtagande som gjorts inte räcker till. Den beräknar att utsläppen av växthusgaser ska minska med 12% till 2030 när det behövs en minskning på minst 45% jämfört med utsläppen 2010.
5. **FN:s klimatpanel IPCC** kommer regelbundet med rapporter som samlar världens klimatforskning och följer utvecklingen av klimatpåverkan. Den [senaste rapporten](#) som kom i augusti 2021 visar olika scenarier för hur fortsatta utsläpp av växthusgaser på olika nivåer förväntas påverka den globala medeltemperaturen och de globala klimatsystemen.
6. **United in science 2021, [en årlig rapport](#)** som samlar den senaste klimatvetenskapliga rönen från flera FN:organ publicerades i september 2021. Där står bland annat att det inom de närmaste fem åren finns en 40 procentig risk att den globala medeltemperaturen under något år kommer att nå upp till 1,5 grads ökning jämfört med förindustriell tid.
7. **Sverige har ratificerat** både FN:s klimatkonvention och Parisavtalet. 2017 beslutade Riksdagen om ett nationellt [klimatpolitiskt ramverk](#) som innehåller en klimatlag, klimatpolitiska mål och ett klimatpolitiskt råd som ska granska regeringens klimatpolitik. Målen för klimatpolitiken är att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2045 och att utsläppen från svenskt territorium ska vara 85% lägre 2045 jämfört med 1990.

- 8. Klimatpolitiska rådet** publicerade 2021 en [rapport](#) över hur den svenska klimatpolitiken går. Rapporten visar att de åtgärder som gjorts hittills inte räcker för att de svenska utsläppen av växthusgaser ska minska med de 6-10% per år som krävs för att vi ska nå de nationella målen i det klimatpolitiska ramverket.
- 9. Vad kan vi göra?** Som privatpersoner kan vi påverka vår egen klimatpåverkan på olika sätt. I Sverige är det, enligt [Naturvårdsverket](#), vårt resande som påverkar klimatet mest, men även vad vi äter, hur vi bor och konsumerar påverkar hur stora våra personliga utsläpp av växthusgaser blir. Men det är viktigt att komma ihåg att även den offentliga sektorn och näringslivet är delaktiga i arbetet med att få ner sin klimatpåverkan.
- 10. Påverka.** Du kan genom att tillsammans med andra driva på såväl politiker som din omgivning att få ner sina klimatpåverkande utsläpp och ställa om till fossilfria alternativ. Dela med dig av dina kunskaper inom klimatområdet och att det är bråttom att få ner utsläppen mer än i dag för att nå målen i Parisavtalet. Berätta vad du själv gör för att minska dina utsläpp och fråga andra vad de gör. Tillsammans kan vi nå en klimatneutral värld till 2050!

FÖRDJUPNING: KLIMATARBETE PÅ HEMMAPLAN

Arbetet för att nå klimatmålen tar inte slut efter aktionen. Bjud in till en träff där ni fördjupar er i hur ni kan arbeta lokalt med klimatfrågan. Se förslag nedan på diskussionsfrågor och fortsatt arbete. Ta gärna även hjälp av boken: *Min agenda 2030* som skickades ut tillsammans med aktionen.

Utgå från enkäten *Höj rösten för klimatet*: <https://fn.se/klimatenkat> och följande frågor för att identifiera på vilket sätt ni vill fortsätta engagera er i frågan.

- Vad inom klimatfrågan vill ni lära er mer om och engagera er för?
- Hur kan ni organisera studier för att lära av varandra och inkludera fler i arbetet?
- Vilken kompetens har ni i er närhet och vad kan ni lära av varandra? Finns det t.ex. någon annan FN-skola i närheten, en lokal FN-förening eller är er kommun med i Glokala Sverige? Här hittar ni en karta på alla skolorna, föreningarna och kommunerna: https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=17sfe4NjInF55PhsmWP_ROnZ9cEXbXjY0&ll=61.81103018796953%2C17.6508101&z=4
- Finns det något initiativ ni vill engagera er i eller starta? Se tips på fortsatt arbete nedan.

Utarbeta en kampanjplan för FN-förbundets fortsatta klimatarbete

Klimatet är en av de viktigaste frågorna i vår tid. Alla måste göra vad de kan för att stoppa klimatkrisen - även vi. FN-förbundet kommer därför att ha klimatfrågan som en av våra prioriterade frågor framöver och vi vill börja med att veta vad DU tycker är viktigt! Era svar kommer att hjälpa oss att forma vårt arbete! Utforma en kampanjplan kring hur ni skulle vilja se att FN-förbundet ska lyfta klimatfrågan. Utgå från dokumentet [Kampanjplan](#) som ni hittar på portalen för FN-skola under fliken för Aktion FN: <https://fn.se/portalen>. Lösenord: indien. När ni är klar med er kampanjplanen fyller ni i formuläret här: <https://fn.se/klimatarbete>.

Bjud in er kommun till samtal

Bjud in er kommun till ett samtal om hur de jobbar med att minska kommunens utsläpp av växthusgaser för att nå både de nationella klimatmålen och Parisavtalets mål.

Förslag på text till inbjudan till kommunerna:

Hej!

Vi är några elever på xxx skolan som gärna skulle vilja ha ett möte med kommunen om hur ni jobbar med att minska kommunens utsläpp av växthusgaser för att nå både de nationella klimatmålen, men också Parisavtalets mål om att begränsa ökningen av världens

medeltemperatur till max 2 grader med målet att klara max 1,5 grads uppvärmning. Det har nu gått snart sex år sedan Parisavtalet trädde i kraft och varken Sveriges eller världens klimatarbete räcker för att nå målen i avtalet.

Vi ber er föreslå några tider som passar er för mötet och vill gärna att personer från såväl ekonomi/upphandling, skolenheten och miljö/samhällsplanering deltar under mötet.

Vi ser fram emot att få träffa er!

Vänliga hälsningar

Xxx xxx

Påverka er kommun

Utgå från frågorna nedan och se även faktabladet [Påverkansarbete för en bättre värld](#) som ni hittar på portalen för FN-skolor under fliken för Aktion FN: <https://fn.se/portalen> lösenord: indien.

1. Fundera igenom exakt vad det är du vill att kommunen/regionen ska göra eller förändra och ta fram ett skriftligt underlag med hänvisning till fakta i form av rapporter m.m. och en argumentation varför just kommunen/regionen ska stödja eller göra just det ni vill att de ska göra. Det underlaget tar du med dig i samband med steg 3.
2. Skicka ett mail eller ring upp den som är politiskt ansvarig för det område du vill påverka och be att få ett möte. Beskriv kortfattat vilka ni är och vad det är ni vill prata om. Kom ihåg att det alltid är de politiska representanterna för de som sitter i majoritet som ni ska kontakta i första hand, eftersom det är de som bestämmer. Bäst är att sikta på kommunstyrelsens ordförande. Hen bestämmer mest av politikerna.
3. När ni har fått tid för ett möte, var noga med att fråga vilka som kommer att vara med på mötet från kommunen/regionen. Ta med ert underlag och lämna över det i samband med mötet. Var tydliga under mötet med vad det är ni vill att kommunen ska göra eller stödja och varför. Allt detta bör också finnas med i underlaget som ni lämnar fram. Be att få tydlig återkoppling på ert förslag och bestäm gärna tid för ett uppföljande möte på en gång om det är möjligt.
4. Om ni fått uppmaningen att skriva ett medborgarförslag eller liknande gör det och skicka in till kommunen. Använd ert underlag i det arbetet. Ett medborgarförslag kan se ut på många olika sätt men bör kunna besvaras med ja eller nej av kommunfullmäktige. Instruktioner finns oftast på hemsidan till de kommuner som tillåter medborgarförslag.

- Om ni inte kan skicka in ett medborgarförslag eller som ett komplement till det, skriv ett debattinlägg i er lokala tidning där ni berättar vad ni vill och varför. Utgå även här från ert kunskapsunderlag.

Agera lokalt, förändra globalt! #Intebarasnack

Med nio år kvar tills de globala målen ska uppnås är det hög tid att agera. Varje insats, liten som stor, är viktig och för oss närmare målen och tillsammans med oss på Svenska FN-förbundet kan du genom kampanjen #intebarasnack engagera dig för de globala målen, ta egna initiativ och starta upp lokala projekt med ett globalt tänk.

Har du en idé om ett projekt som på lokal nivå kan driva samhället mot en hållbarare framtid, kan du registrera ditt förslag på FN-förbundets hemsida: <https://fn.se/intebarasnack.se>.

Exempel på sådana projekt kan handla om allt från att bygga bihotell, hjälpa nyanlända barn med svenskan, sanera en strand, starta samåkningsgrupper för cykelpendling eller arrangera en smartmobil-kurs för seniorer. Du väljer själva något som ligger dig varmt om hjärtat och arbetar för att uppnå resultat på lokal nivå inom detta område. Du kan starta projektet på egen hand eller tillsammans med andra.

För att hjälpa folk på traven har FN-förbundet rekryterat och utbildat lokala coacher runt om i landet, vars roll är att vägleda de medverkande under projektens gång.

Mer information om höstens kampanj för Globala målen #intebarasnack och hur du kan starta ett projekt hittar du på: <https://fn.se/intebarasnack.se>

MATERIAL

Vecka 38 skickas ett paket ut till er skola, ni hittar även då det digitala materialet på portalen för FN-skola: www.fn.se/portalen Lösenord: *indien*.

Elevmaterial som skickas ut i paket

- Utställning om klimatet (skickas i ett separat rör)
- Boken: Din Agenda 2030 (skickas i separat försändelse)
- T-shirts till FN-elevföreningen
- Ballonger
- Tygkassen: *reduce reuse recycle*

Elevmaterial som finns på portalen: www.fn.se/portalen lösenord: *tunisien*

- Aktion FN för globala målen– elevmaterial (detta häfte)
- Marknadsföringsaffisch med QR-kod till enkäten. Enkäten hittar ni även direkt här: <https://fn.se/klimatenkat>
- Instagrambild för att marknadsföra enkäten och utställningen
- Faktablad *10 fakta om klimatarbetet*
- Fördjupningmaterial: Dokumenten *Påverkansarbete för en bättre värld* och *Kampanjplan*. Formulär för kampanjplanen hittar ni här: <https://fn.se/klimatarbete>